The Hebrew Journal

THE ONLY JEWISH DAILY IN ONTARIO.

דער אידישער

זשורנאל

The Hebrew Journal

די איינציגע אידישע צייטונג אין אנטאריא.

VOLUME III. No 694 Toronto, Sunday, September 19th, 1915 יו"א תשרי תרע"ו. זונטאג, בעפט. דער 19־טער, 1915. PRICE: 1 CENT

ווילנא אויף א וואגשאל

פּעטראָגראָדער סטרייקער פֿאַרלירן קריעגם געריכט

ענגלישע ארביטער נעמען קאנסקריפּציאָן

פעטראגראד, סעפט. 17.

פעלד מארשאל פּאָן הינדענבורג און יעצט פערשטארקט געוואָרען פון אן אר־מיי, וועלכע בעשטעהט פון 400,000 מאָל־דאטען חוץ ארטילעריע. מיט זיין נאנצער ארמיי האָט ער זיך א לאָז געטהאָן אויף דער נאנצער רוסישער ליניע צו דרום צו אז ווי עס וויזיכ אויס, וויל ער נעמ־מען ווילנא אין דוינסק און דאן ערשט זיך געהמען צו ריגא.

דער רוסישער קריעגס אפיס האָט היינט אין א אפיציעלען בעריכט צוגעגע־בען, אז די רוסישע מאָדאטען האבען זיך עמעזוט צוריקגעהען פון די פּעעער, וועל כע זענען אטאקירט פון די דייט־שען. דער אפיציעלער בערכט ערקלערט אויך, אז מיטוואָך האבען די רוסען גע־נומען 1.100 דייטשע נעפאנגענע.

דער טעקסט פון'ס בעריכט לעזט זיך ווי פאָלגט:

דרום מערוב פון דווינסק האבען מיר צוריקגעשטויסען די אדנאדיהערליכע אטאקעס פון'ס שונא.

פיעלע אבטהיילונגען פון דייטשער קאוואלעריע האבען זיך נעווענדט אין דעם ראיאן פון דער פּאָצקער איינבראָך.

וויטער צפון מערוב פון ווילנא איז דעם שונא נעלונגען אריבערצוגעהן די טייך ווילנא.

דרום מזרח פון ארני האבען די דיי־טשען עטאָקע פּוג'ס בעריכט, פּרובירט אריבערצו־קומען די טייך וועראָווקא, אבער עס איז אונז נעלונגען זיי צוריקצוטרייבען.

אין דער דירעקציאָן פון פינסק זיינען זיך אונזערע טרופען פּוג פינסק צוריק אונטער די אטאקעס פּוג'ס שונא.

אין נאליציען, מטבען אונזערע אר־מייען וויייטערדינען פּראָגרעסירנ.ע די צו־שלאָגענע ארמייען פון די עסטרייכער, האלטען אין איי מאבען קאנטאר אטא־קעס, אבער אלע זייערע אטאקעס טראָ־גען נ לאָקאלען כאראקטער און אונזערע טרופען נעהן אלץ פארווערטס.

מערוב פון דעם דארף פענדיץ און דזינא ראיאָ האבען מיר נעפונגען 410 נע פאנגענע און 4 מאשין בוקסען.

ארום די דערפער נאווא אלעקסינקי אן וויסנעוויטש מערוב פון מארטאָפאלער ליניע, מאבען אונזערע טרופען וויייטער־דיגען פּראָגרעס.

לאנדאָן, סעפט. צו.

וויילנא איז איצט קאָן מען זאָגען בע־לאגערט פון דריי זייטען. מעקסזונדס חיל האָט נעגרייכט א פונקט נעבען וויי לעיסי, דאָס איז 37 מייל אין דרום מזרח פון וויילנא.

אין צפון מזרח איז דאָס חיל בלויז אייניג מייל וויים, צווישען די צוויי אייזנבאָהנען! וועלכע קומען זיך צונויף אין נאוא וויילעניסק.

דער שונא נעהט אויך דירעקט אויף וויילנא פון מערב זיים פון א פונקט אין דרום מזרח פון סעיבאנאלא. דאס פאלען פון וילנא וועט אינערגעבען אי דייטשע דעם שונא נעלונגען אריבערצוגעהן די טייך וויילנא. א טהייל פון וועלוער, צווי־שען דווינסק און וויילנא, די דייטשען האָ־בען אין.

אויפ'ן דרום'דיגען עק פון דער שלאכט ליניע זיינען די רוסען בסדר ערשאלנדריוך, אין נאליציען" חייסט עס זייער לעצטער נצחו! בעשטעהט נעמליך אין דעם וואָס זיי האבען נעפונמען 13 הונדערט עפאנגע־נע בוי פּוניך סטריפא.

וויילנא וועלט אויסגעלויידיגט.

פעטראגראד, סעפט. 18.

א שרעקליכער אכסאָף האָט זיך שוין אָנגעהויבען צוליעב וויילנא. אין מזרח זייט פון דער שטאָדט מאבען! די דייטשען קרעפּטיגע אנגריפען. אייניגע מהנות פון זונא האבען נעגריייכט די נאווא וויע־ליסקי־מאלדזיעטשנא אייזענבאהן אן מא־כען פערזוכען דורך צו שניידען! די רוסי־שע ליניען.

היינטיגער אפיציעלער סטייטמענט לויטעט, דאָס די שלאכט ארום וויילנא איז איצט די מוראָ'דינסטע וואָס קומט פאר אויף דער נאנצער קריעג פון דער נאל מישען ים, בין גאליציען. אין עס איז אויך וואהרשיינליך אז דער צאר וועט אר־דערען אויסצוליידיגען וויילנא אין א פאר טעג.

וועהרענד אבער די דייטשען האבען ערפאלג אין דיעזער שלאכט אן אויך אין דרום מזרח פון ארני, האבען די רוסען נעהמונות אין דרום מזרח. אויך א פראנט וואס ציהט זיך פון דעם ראיאן ארום דר־ראשנא בין טרעמבאוולא האבען נענע־ראל אייוואנאָ'ס טרופען נעכאפט אונ־נעפאהר 3,500 נעפאנענע און האבען פער נומען! דריי דערפער און נעמאכט די עסט־רייך דייטשע טרופען אנשלויסען אין נרוים אייליניש און אין אונאדרטונג.

וויילנא וועלט ארומגענומען.

דער אפיציעלער בעריכט פון נעכ־טען אוועגד לויטעט:

ארום רינא זיינען פארנעקומען צור־אמעשטויסען! פון קלייניע מהנות אויפ'ן טייך עקאן און אויך אייניגע פלעצער אויף דעם מערב בראנ פון דער דוונא צווי־שען יאקאבשטאט און דווינסק. דעם שונא'ס אטאקען אין מערב און אין דרום־מערב פון דווינסק נעהן נאָך אָן.

דעם שונא'ס אנגריפּ צווישען דעם וועג ואס פיהרט קיין דווינסק און דעם טייך סאמאווא איז צוריקגעשטויסען נע־וואָרען פון אונזער ארטילעריע פייער. אין א קאמפף וואס איז פארנעקומען! אין צפון זייט פון סוויינציאני, ענבען דארף דאוונעלישקי איז דער רעזולטאט נעוועזן אז דאס דארף איז אריין נעפאלען אין די הענד פון שונא.

אין דרום מזרח פון מייכאנאלא, אין ערד רייכטונג פון וויילנא ענטוויקעלען די דייטשען מעכטיגע אטאקען.

אין דרום מזרח פון אראני זיינען איי נינע אטאקען! פון שונא אויף די דערפער אייזנוטי אין דאטשיטשקי צוריקגעשטוי־טען נעוואָרען, נאָך אן עקשטען'דינער שלאכט איז עס די דייטשען נעלונגען צו פערכאפען דאס דארף דאדזיוני.

נעבען דארף יאקובאווצי, צווישען דארף נאוויידוואר אוו לידא (נעבען קריי־צונגספונקט פון די וויילנא־דאוונא און סיעדליץ־פאלאצק אייזענבאהנען, זיינען אלע דייטשע אטאקען צוריקגעשטויסען נעוואָרען.

דער שונא איז צונעקומען! צום טייך סטשארא האָט אונז אטאקירט נעבען דעם דארף וואס רופט זיך אויך סטשארא אין איז אריבער צום רעכטען ברעג.

אין דער צייט וואס דער שונא האָט אנגעפיהרט זיי אפפענסיוע אויף דער נאנצער לענג פון דער אייזענבאהן ליניע פון מאכרין בין מינסק, זיינען! אין דער נעבען נאליאקוויטשי סטאנציע אין מערב פון מינסק.

פעטראגראד, סעפט. 18.

אינערע טרופען האבען זיך ארויפגעווור־פען אויף דער שטאָט און האבען פעריאגט דעם שונא בין צום דארף רודאקראסנאוויע וועלכעם זיי האבען נענומען מיט שטורם. מיר האבען אויף נענומען! צוויי טויזענד נעפאנענע און פיער מאשין הארמאטן.

אונזער אטאקע אויף דעם נרע־נין דארף נאנטאווא, אין דרום מערב פון שטערטעל וויישניווע, כאטש זי האָט זיך נית נעענדיגט מיט אינזער פערכאפען דאס דארף זי האָט אבער ערמעגליכט אונזער נעהמען נעפאנענע! צוועלף אפיצי־רען מיט 540 סאלדאטען און פערכאפען דריי מאשין הארמאטן.

אין די צוואמענשטויסען וואס זיינע! פאדנעקומען אין מזרח ראיאָן פון דארף באבולינע אויפ'ן טייך סטריפא אין אויך צו צפון זייט פון בוטשאני האבען מיר נענומען נאפאנענע 14 אפיצערען און 8 הונדערט סאלדאטען. מיר האבען פער־כאפט דאס דארף יאנאווקא, און אויך פסלאווא. דער שונא איז פון דארט אנט־לאפען אין אונארדנונג.

לאנט פון וויילנא איף משקולת.

לאנדאָן, סעפט. 18.

רויטערס א טעלעגראמע פון פעט־ראגראד לויטעט:

דער שקואל פון וויילנא הענגט אויף משקולת. די שפעטסטע ברייף וואס זיי־נען פון דארט ערהאלטען נעוואָרען דער־צעהלען, דאס די קנאלען פון די קאנטאר־מענט. רעניירונגס אינסטיטוציאנען זיינען שוין ארויס נעפיהרט נעוואָרען. אבריוקען וועהרען איצט ארויסנעפיהרט טויזענדער ארבייטער האבענ שוין די טער פערטריבען נעוואָרען. צוקער איז צענצליך אויסנאנענגן און די פרויזיען פון פערשיע־דענע לעבענס־מיטעל! אנפּ זיף פערדא־פלט.

אלע צייטונגען זיינען אבנעשטעלט זיי נוארען.

רוסישער חיל וועט זיך ראטעווען מיט פוהרען.

לאנדאָן, סעפט. 18.

פעטראגראד נית צו דאָס נית נאר האט וויילנא'ס שטונדע נעשלאָגען, נאר אויך דאָס די ארמיי וועלכע פערטהיידיגט וויילנא וועט זיך נית קענע! ראטעווען מיט דער אייזענבאהן, נאר מיט פוהרען. עס לויפען טאָקי אייזענבאהנען פון וויילנא קיין סוועניציאני און קיין דווינסק, און אין דרום מזרח קיין מינסק דורך מאָלאדיעטשנא, נא, און אין דרום קיין לידא, די אלע אייז־זענבאהנ לינייעס זיינען עטטוועדער שוין אין די הענד פון די דייטשען אדער אין סכנה צו זיי אריינצוקומען. דאס וועט פילייכט פיהרער רעהען, אז עס וועט קו־מען צו אן אלנעמיינער שלאכט.

ניט נאר האט דער שונא ענג נע־מאכט דעם שטריק ארום דער וויילנא־דווינסק אייזענבאהן, נאר ער שפארט זיך אויף צו די טויערען פון דווינסק אליין, הונדערט מייל אין צפון פון וויילנא.

רוסישער פראנט נעבראכען.

בערלין, סעפט. 18

די רוסישע אוואסירטע פאזיציאנען זיינען אטאקירט און נעוונען נעווארען בי דער דווינסקער ברוק, און דער רוסי־שער פראנט איז דורכנעבראכען נעוואָרען אין דרום זייט אויף אייניגע פונקטען צווי־שען וויילנא און טייך נייעמען.

זייט נאכץ פריה האָפּט דער שונא אין צוריקציהען זיך. מיר האבען פער־כאפט 26 אפיצירען, 5580 סאלדאטען און 16 מאשין הארמאטען.

מעקענזען פראָפעסירט.

אין דרום זייט פון פינסק בי לעטשאניי־לאניעוע אין דער שוי טער פערטריבען נע וואָרען. איהם פון פינסק אין 21 אפי־ציר, 23 סאלדאטען. מען האט אויך נעמאכט 5 הארמא־טען.

פּערשוערונג נעגען דער בראזיליאנער רעגיערונג

ריא זשאנעירא, סעפט. 17.

א רעוואלוציאנערע פערשוערונג נית'ן צווק אומצוואוואנדען די בראזיליאנער רעגיערונג אין צו גרינדען אויף איהר פלאץ א מיליטעריש דיקטאטור איז דא עגטדעקט נעוואָרען. מען גלויבט דאס פיעלע אפיצירע! אין דער ארמיי זיינען פערמישט אין דיעזער פערשוערונג.

דאס הויז וואו די פערשוערער האָ־בען זיך פערזאמעלט איז בעלאגערט נע־וואָרען פאָרנע נאכט און פיעלי קאנספי־ראטארס זיינען ארעסטירט נעוואָרען.

סטראשען מיט א סטרייק אין פאל פון קאנסקריפּציאָן.

לאנדאָן, סעפט. 18.

דער עקזעקיוטיוו קאמיטעט פון דער "אמאלגאמייטער יוניאן אף רייזלוועס סיידזוועגטס", וועלכע האט 300 טויזענד מיטגלידער, האט נעלאזט וויסען דער רעגיערונג, אז אין פאל זי זיך דעקלאריר־טע האט אויף בעאריטאנט דעם סעק־רעטער צו רופען א ספעציעלען מיטינג, אין פאל די רעגיערונג וועט אריינטראָנגען א בויל וועגען צוואנגס־דינסט.

ציאן, נוט הויסענדינג דעם ארבייטער דע־פוטאט'ס דושאהן מהאמאסעס רעדע וועל־כער האט אין פארלאמענט נעלאזט וויסען דער רעגיערונג, אז א רעוואלוציאן וועט זיין דער פאלג פון קאנסקריפּציאן די קאמי־טע האט אויף בעאריטאנט דעם סעק־רעטער צו רופען א ספעציעלען מיטינג, אין פאל די רעגיערונג וועט אריינטראָנגען א בויל וועגען צוואנגס־דינסט.

פייער פעראורזאכט שאדען דער שיף מאנט אננא.

לאנדאָן, סעפט. 16.

אז דאָס פייער וואס האָט אויסנע־בראכען אויף שיף סאנט אננא, פון דער סאבער ליין אויף איהר וועג פון ניר יארק קיין נעפאל, האָט נעמאכט ערנס־טען שאדען, וועלכע אנגעדויטעט מיט א דעפעשע פון ללויד'ס, וועלכע עקלערהרט דאָס 605 פון די פאסאשירען וואס די סאנט אננא האט נעפיהרט, זיינען טראנס־פערירט נעוואָרען אויף דער איטאליענר־זע רישיף „אנקאנא".

די „אנקאנא" האט בעגליטעט דעם אבער לויז דאספפער בי צו אזערם, וועו מע! האט דא ערהאלטען די נייעס, זי האט ניט נעפיהרט קיין אמוניציע.

האם פייער איז נענצליך אויסגעלאשען נעוואָרען.

די סאנט אננא איז אנגעקומען קיין אזאָרעס.

די סאנט אננא האט נעפיהרט מיט זיך 2039 פערזאָן, צווישען וועלכע עס האָ־בען זיך נעפונען אונגעפאהר 17 הונדערט רעזערוויסטען.

זי האט פערלאזען נויי־יארק סעפ־טעמבער דעם 7־טען קיין נשאפאל און מארסייל. וואס די אורזאכע פון פייער איז נעווען וויים מען נאָך דא ניט. אנגע־טען פון דיעזער ליניע פערזיכערען, דאָס וועל מע! האט דא ערהאלטען די נייעס, זי האט ניט נעפיהרט קיין אמוניציע.

נעלד נעשיקם

מר. ה. וויינבערג, שיקט נעלד קיין רוסלאנד לויט מאנעם קורס

דער פריים פון היינט־נען מאנעם קורס:

38 סענט 3

פארן רובעל

מר. ה. וויינבערג, דער ארויסנעבער פון „זשורנאל" מיינט בלויז די טובה פון די וואס שיקען, אז זייער נעלד זאל אן־קומען שנעל, ריכטיג און פאר דעם בילינסטען פריים.

THE DAILY HEBREW JOURNAL
H. WINBERG, Pres. & Gen. Mgr.
The Only Daily Jewish Newspaper in the Province of Ontario
PUBLISHED BY
— CANADIAN JEWISH PUBLISHING CO., LTD. —
67 Elizabeth Sreet — Telephone Main 4582
SUBSCRIPTION RATES: $3.50 PER YEAR
SINGLE COPY 1c.
Entered as Second Class Mai Matter at G.P.O. Toronto, Ontario
January 22nd, 1913

די ברכות פון אידישן קוואַרטאל

שוין ניט איינמאָל אי זאָגט אייסגעקומען צו שרייבן וועגן אונ זער היגען אידישן קוואַרטאל, זייגען די שאָטענס אין מכות פון אינזער „זוארד". פונקט ווי מילגהיים, איז אונזער קוואַרטאל געבעשעס געוואָ־רען מיט אל־דאָם־גרום. אין זיי האלטען זיך אין איין פרוכפערען אין מעה־רען. אמאהל פלעגען אלע געשעפטען נעפֿירהרט ווערען אין עהיים, ווי מען וואלט מורא געוואָט. אז א בייז איז זאל זיי ניט שאדען. יעגע צייטען האבען זיך שוין פיקלאנג געעגדיגט. היינט ווערען זיי שוין אָנגעפֿירהרט פראנק אין פרוי אָפען פאר אלע איינען. דער ניימס פון „פראנרעס", וועל־כער שמועסט פאריערסט אויף אידיש, בעהערשט אויך אונזער קוואַרטאל. אין „ניימס" ווערט דאָרטען אויך געשאפען.

אמאהל האבען מיר אין קוואַרטאל געהאנט בלויז די „פאַרלאָרס". יעצט זענען זיי שוין מעהר ניט קיין כן יחידים. פיעלע פרייזאם הייזער האָ־בען אָנגעהויבען מיט זיי צו קאָנקוררירען. אין א גרויע געהט אָן, ווער עס ווען אויבערשטאנען פון זיי.

זיי זענען פיין אין אָנשטענדיג געקלייידעט. קענען זיך האלטען צווי־זען גוטען אומקעהרען. אבער וויסט אז דער קוואַרטאל אונזערער איז יעצט דויך־ניט פיעלע פרוינ־נגבים. אמת, זיי בעזעהן ניט קיין גרויסע נגבות. זיי ברעכען ניט איז קיין קאסעס מיט דינאמיט, און הויבען ניט איים קיין באנקען, נגבה אבער איז עס דאך. פאר זייער הויפטפֿאך הא־בען זיי געמאכט די היגעדיגסטע סטארס, און נגבענגן, נגבענגן זיי אויפֿלעב קליינינגקייטען, ווי־לכע קענען זיי אפילו קיינמאהל ניט צו גוץ קומען.

מיר זאגען פרויען, אבער איך א גענוגענדע צאהל מענער, זענען צווי־שען זיי. פאר די לעצטע עטליכע חדשים זענען שוין פיעל אויפֿלעב פרויען אין מענער גענאמט אין אידעטירט גענוארען.

בשעס אין אלע פעהלע בעריכטען מיר ניט זעהען זיי. אינזערע אוי־גען ברענגען פאר שאנדע. צוזעהענדיג דאס אלעס. מיר זיילען אויף אונזער געזונטען ניט נעהמען דאָס, וואס פונקט מיר א נגב זעהרט דורך „פרייזען" א פערבעסערט, אזוי זאלען פרויען נאך טיפער אין אבנרוגב געבראכט ווערען.

מיר פערשפעטליכען ניט זייערע נעמען, אבער פערשוויגען קען עס דאך בשום אופן ניט ווערען. וואס איז אהין געקומען די צייטען פון דער אי־דישער פרוי? וואס איז געווארען מיט דער אידישער מוטער? זאל מאקי זיין. אז זי זאל שוין אזוי נידעריג האבען געזונקען.

פערטראכטען זיך כאטש יענע פרויען אויף דעם, דאס דורך דעם, וואס זיי גענענגען אזעק א שטיקעל „ריבאן" פון אונטער די אירגען פון דער „סיילס־לידי". היובט מען אן קוקען אויף אלע אידישע פרויען מיט פערדעכ־טיגע אויגען. טראכטען זיי כאטש יענען דעם. אז מיט זייערע מעשים, זינקען זיי ניט בלויז אין טיפֿען אבגרונד, נאר זיי שענדען נאך אויך אונזער נאמען.

אין רעדען מיר שוין יענגען די עזע פרויען גנבים. זיילען מיר אויך בע ריהרען דעם צוזייטען געשלעכט.

אינ'ם אפיס פונ'ם „אידישען זשורנאל" בעפינען זיך פיעלע קלאנגן. אז פיעלע אידישע פעדלער כאפען זיך אפט אריין אין די יארדס אזן נעהמען דארטען צו וואס זיי בעפינען נור. אין מאנכע פלעצער זענען זיי שוין גע־כאפט געווארען פון קריסטען, אין עס האט נעהאלטען ביי נאנץ ערנסטע מקאנדאלן.

מיר זאגען ניט אז אלע פעדלער זענען אזוי, אבער די יענינע, וועל־כע ערלויבען זיך דאס, ברענגען שאנדע אויף אלע אידישע פעדלער. א־ן שאפען אן אינדרוק צווישען אונזערע קריסטליכע שכנים, אז דאס אידישע פלאק איז א פלאק פון גנבים.

ניט נערן. לעזער, האבען מיר נעשריבען דיזע ניט נייע בעמער־קונגען מיט יעלכע אונזער קוואַרטאל איז מזכה נעווארען. מיר ווייסען אבער אז מיר האבען עס נעמיגט מהען. מיר זענען נעווים די שאנדע פאר אייך אייפֿרעקען, אייך מיט דיזע ווערטער צו בעקענען.

מיר האבען פאר אייך די לאנג אויפגעדעקט.
דאס נעהט איהר, לעזער, יעצט טהאן צו דעם?

"וויי עס נעפעלט אייך"
"SALADA"
מהיע

פערזיעגעלטע פעקלאך בלויז. | שוואַרץ, געמישט אדער גרין.

אן טרעלטהרונג

פונ'ם פאלקס פערבאנד פון קענעדער אידען צו אלע אידען אין קענעדע. ברידער און וועסטער!

מיר שטעהען אויף דער שוועל פון א נייי יאהר.

מיט א טיפען שמערץ אין הארצען פֿעהרען מיר זיך אָב פונ'ם שוואַרצען פינסטערען יאהר, וואס מיר האבען אלע בערגעלעבט, אין מיט שרעק און ציטערניש בליקען מיר צום נייעם יאהר: וואס וועט עס אונז בריענגען?

דאָך טאָרפֿן מיר דאס אויפקנאַפענגע־נע יאהר — ווי שרעקליך עס זאל ניט הא־בען נעווען — ניט אבלאזען אינזערע נוהג נעווען: „ס'קען זיין א השבון הנפש": עס קען זיין אז מיר פֿעהלען טרויעריגע, פון אידישע צייטונ־גען, פון אידישע ביבליאטהעקען, פון אי־דישע שולען, בתי מדרשים און ישיבות: דאס אידישע קול איז פערשטומט נעווא־רען, דער אידישער קרעטיז איז דערשטיקט אין דערווארגען נעווארען נאך איידער ער הָט זיך אליינס פערזיכט.

פון פאר א יאהרען ביז היינט זיינען פון צוויי ביז דריי מיליאָן אידען אריינ־נעריסען נעווארען. פון זיי ערע אָנגעוו־ענע פלעצער. נעטריבען פון פערוויל־דע מילִיטערישע אָן כולאגאנם האבען זיי נעמיזוס אבריניסטען אויינם פון די שרעק־ליכסטע נלות'ן ביז. וועלכעו מאמעס זע־נען אבגעריסען נעווארען פון זייערע קינ־דער, פרויען פון זייערע מענער, קהלות אי־דער פון זייערע הולאָמים אין פון זייערע ספרי תורות. די אומגליקליכע האבען מען אפילו ניט ערלויבט צו נענינסען פון דער בלויערלאנדער. אויפנאהמע וואס אידישע קהילות האבען זיי נעווארען אלע אונזערע ענינ־ער זייער נע נאך זיין.

פון פאר א יאהרען ביז היינט אין פיעלעם פונ'ם היילינסטען און ליעבסטען ברי אונזער פאלק נעשענדעט אין פער־נגוואלטיגט נעווארען. עס איז די בלוי־טיגסטע, שמערצליכסטע וואונד וואס אונ־זער שונאים האבען אין מאמעס אין טיינ־גען נראבען אין פיס זייננן זיי אדרינ־נען. אין די טיפֿעסטען נשמה אין האבען נעווען.

פון פאר א יאהרען ביז היינט אין בעפֿעלקער פון פערשיעדענ נעווארען אונ־זער נאמען מיט אלערליי נידריגע פער־דעכטיגונגען אין בלבולים. הפקר איז נע־ווארען אונזער לעבען, הונדערטער מאל פיהר הפקר אונזער נאמען. אוועך בבוד איז מיט יעדן פֿאָרשטאנד נעווארען: מיר זענען פאר דער וועלט אין אויסגעשטעלט נעווארען אלס שפיענען פון פערדעטער פון דער רעגיערונג, פאר וועלכער מיר האבען זיך אומיסטענס נעפאפערט, פאר וועלכע אונזערע בעסטע וחן זיינען אין שלאכט נעפאלען. און נאכין אויפאפא, די אויפאפא וואס האט אומעטום נעפערדיגט אויף אלע פראנטען מלחמה צוליעב דער בעפרייאונג פון אונזערדריקטע פעלקער, האט נע־טרעט, נעזונהן אין נעשווינגן. מיט אונז האט נעהאט נעווארען אין ווי ער האט נעווא־לט. מיר זיינען הויפטזעכליך יאהר נעשלעפט אין פון אויסער נעזונ־ען אלס פאלק מענשען.

... אז אף כיעהר ווי דאס אלעס: יאבען וואס די פון קען ניט אויסשרייבען. דאס מענשליכע מויל קען ניט ארויסרי־רען און דער מענשליכער נעדאנק קען ניט בעגרייפען. האט מיט אונז נעטראפען פון

די ראלע פון דער קלינער שוין אין דער יעצטינער מלחמה

די קלינע רעפובליק שוויצאריע נע־פינט זיך זיים דעם אנפאנג פון דעם קריעג אין א זעהר אונאנגענעהמער לא־נע אין זי האט אויך דורך דיעזער צייט נע־מוזט זעהר פאדוכטניג לייזען שווערע פראבלעמען, וואס זיינען צוליבע דער מלחמה ענטשטאנען. נאכדעם ווי אי־טאליען האט זיך אויך אריינגעווארפען אין בלוטיגען קריעג איז דער בלוטיגער רינג ארום שוויצאריען נעווארען פערפאל קאמט, און איצט איז די פרילעליכע שוויץ דער פריערעם אינזעל אין מיטען פון א ניהנום פייער, און איהר לאנע איז נאך קריטישער נעווארען.

עסטרייך, איטאליען, פראנקרייך און דייטשלאנד, וועלכע פיהרען מלחמה צווי־שען זיך, רינגלען איהר ארום פון אלע זייטען, און די שוויץ איז דעריבער נע־בליבען אבנעשניטען פון דער נאכצער טהיירונגען ליניע אויף דריי זיימען, וועלכע נעהען איבער שפיענעל, און דאס נימט דער שוויץ א נוטע פער־טהיירונגס לינע אויף דריי זיימען אבער אין צפון זיים, צו דער זיים פון דייטש־לאנד, איז די שוויץ פאלכעם לאנד, פון באזעל ביז צו דער קאנסטאנטין אזערע וועלכעם איז אויסנעזעצט דער נעפאהר פון אנגריף.

דיעזער שטיק צפון לאנד פון דער שוויץ איז פיעלע מאל אויסנעוועט נעווארען פון די ארמיין פון 30 טויזענד מאן, מיט וועלכ בער זי זאל קענען אבהאלטען לאי טעל פון איהר טעריטאריע. זיים דאמאלם איז די נייטראליטעט פון דער שוויץ נוט בערההרט נעווארען פון קיין איינציגער מאכט.

די פערטהיידיגונגס כוחא, וואס איז האמאלם ארויסגעקומען נעווארען אויף די שוויץ איז ניט קיין קריטיק, וויל די דע־פובליק האט אין נאנצען פיער מיליאן נפשות. פיעל אין דיעזער היזזיכט, האט אבער די נאמער איהר נעהאלפען. היא שוויץ ליגט אויף דעם עכסטען ארט אין איראפא, צווישען די אלפען בערג וועלכע ערשטרייכען די הויף פון 10 ביז 15 טויּ ועגד פון איבער דעם מעער שפיענעל, און דאס ניבט דער שוויץ א נוטע פער־טהיירונגס לינע אויף דריי זיימען אבער אין צפון זיים, צו דער זיים פון דייטש־לאנד, איז די שוויץ פאלכעם לאנד, פון באזעל ביז צו דער קאנסטאנטין אזערע וועלכע איז אויסנעזעצט דער נעפאהר פון אנגריף.

שטאלין און מיטהיג האט זיך דאס יו־דענטהום אבנעריסען אויף דעם אלע שלעכ פונ'ם אלטע יאהר. אבער ביז יעצט זיי־נען נור נעווע אפארעריטען צו ארבייט, די ארבייט נופא קומט מיט' ניימס יאהר.

און אין דעם זין בעריכטען מיר זיך און אייך אלעמען צום ניימס יאהר. עס איז דאך אין קאסטן פון דעם יאהר נע־נאנגען אז דער שוויץ איז נעלונגען צו בעהאלטען איר נייטראליטעט. פון דיזער היזזיכט האט אבער איהר נאך מעהר נעטהאן. איהר האט נעהאלפען אלע נעפאנגענע פון בייד זייטען צו באזוכען. איהר האט נעהאלפען אלע נעפאנגענע צו אויסטוישען. איהר האט נעהאלפען אלע נעפאנגענע צו ארבייטען. איהר האט נעהאלפען אלע נעפאנגענע צו ארבייטען. איהר האט נעהאלפען אלע נעפאנגענע צו ארבייטען.

23 ריינע
מילך טיקעמס
$1.00
די בעסטע מילך וויעם איך ניט קאסטען מעהר ווי דיא וואס איהר נעבראכט יעצט.
פארמערס דיירי מילך קומט פון אונזערע שעהר האלדערס פון דער קאסטאנין אזערע וועלכע איז אויסנעזעצט.
THE FARMERS' DAIRY
ריין
פריש
נעזונד
פאסטיזעזירם

KODAK S.AFETY ▲ FILM ■ +

הרב דב פרומקין אב"ד מינסק

(המשך מעמוד הראשון)

הרב פרומקין נולד בשנת 1818 בעיר מינסק שבבלרוסיה. אביו, הרב יוסף פרומקין, היה מגדולי רבני ליטא בדורו. הרב דב למד בישיבת וולוז'ין אצל הגאון הרב חיים מוולוז'ין, ולאחר מכן בישיבת מיר אצל הגאון הרב אלחנן וסרמן. בגיל 22 נתמנה לרב בעיר קרלין, ומשם עבר לרבנות בעיר סלוצק. בשנת 1862 נתמנה לרב העיר מינסק, ושם כיהן עד יום פטירתו.

הרב פרומקין היה מגדולי הפוסקים בדורו. ספרו "משנת רבי אהרן" על מסכת ברכות זכה לתפוצה רחבה בכל רחבי רוסיה. בספר זה הוא עוסק בסוגיות רבות בהלכות תפילה וברכות, ומביא את שיטות הראשונים והאחרונים בצורה מסודרת וברורה. הספר נדפס לראשונה בווילנא בשנת 1875, ומאז נדפס עוד שבע פעמים.

בנוסף לספרו על מסכת ברכות, חיבר הרב פרומקין את הספרים "דברי דוד" על מסכת שבת, ו"קונטרס אחרון" על מסכת עירובין. כתבי יד נוספים שלו נמצאים בכתב ידו בספרייה הלאומית בירושלים. הרב פרומקין היה ידוע גם כמקובל, ולמד קבלה בעיון רב. הוא האמין בכוחה של תפילה בכוונה ובדבקות, ולימד את תלמידיו כי יש לכוון את הלב לשמים בכל עת התפילה.

הרב פרומקין נפטר ביום ה' בכסלו תרע"ה (1915), ונקבר בבית העלמין הישן במינסק. הלוויתו היתה גדולה ומפוארת, ורבבות יהודים ליוו את ארונו. הרבנים שספדו לו בהספדיהם הדגישו את גדולתו בתורה ואת ענוותנותו. הרב שמואל אבא שפירא מקובנה אמר: "הרב דב היה כנר לישראל, ואורו לא יכבה לעולם".

מכירת פומבית

ביום ראשון, ט"ו בכסלו תרפ"ו, בשעה 10 לפנה"צ, יימכרו בבית המכירות של ש. גולדברג ושות', רחוב הרצל 14, תל אביב, הפריטים הבאים:

- 3 שטיחים פרסיים גדולים
- שולחן אוכל עגול מעץ אגוז עם 6 כסאות
- ארון ספרים זכוכית
- מנורת תלייה חשמלית
- פסנתר זקוף מחברת "בלוך"
- 2 מכונות כתיבה
- שטיח מסדרון באורך 4 מ'

ש. גולדברג ושות' — מכירות פומביות ופרטיות — טל' 3-1247

אבידות ומציאות

אבד ארנק עור חום עם תעודת זהות ע"ש יעקב לוי ושלושה שטרות של 5 לירות. הרוכב מתבקש להחזיר תמורת פרס הוגן. פנות: רחוב הנמל 12, יפו.

נמצא מפתח רכב עם מחזיק מפתחות בצורת דג, ליד חוף הים בנתניה. הפונה יתאר את המפתח ויקבל אותו בחזרה. פנות: בית הקפה "שלוה", נתניה.

אבד שעון כיס זהב עם שרשרת, בדרך בין חיפה לעכו. מובטחת תגמול הולם למוצאו. פנות: מלון ויקטוריה, חיפה.

נמצאה ארנקית עור שחורה עם כרטיסי אשראי ומפתחות, ליד תחנת הרכבת בבאר שבע. הפונה יתאר את תכולת הארנקית ויקבל אותה בחזרה. פנות: משרד התחנה.

אבדה תעודת עולה חדשה ע"ש מרים גולדשטיין, ככל הנראה בדרך בין בית הכנסת "אוהל משה" לרחוב הגפן 7. הפונה יחזירה תמורת פרס. פנות: רחוב הגפן 7, דירה 3.

נמצאה מטרייה שחורה ליד בית הכנסת הגדול בצפת, ביום ראשון האחרון. הפונה יתאר את המטרייה ויקבל אותה בחזרה. פנות: רחוב בית הכנסת 4, צפת.

אבד ארנק עור חום עם 4 לירות ותעודת עולה ע"ש משה כהן, בין רחוב הנמל לרחוב הגפן. הפונה יחזיר תמורת פרס הוגן. פנות: רחוב הנמל 9, יפו.

נמצאה שעון יד זהב לגברת, ליד חנות הבדים של משפחת רוזנברג ברחוב הרצל 14, תל אביב. הפונה יתאר את השעון ויקבל אותו בחזרה. פנות: רחוב הרצל 14, תל אביב.

אבדה ארנקית עור שחורה עם כרטיסי אשראי ומפתחות, ליד תחנת הרכבת בבאר שבע. הפונה יתאר את תכולת הארנקית ויקבל אותה בחזרה. פנות: משרד התחנה.

נמצאה מטרייה שחורה ליד בית הכנסת הגדול בצפת, ביום ראשון האחרון. הפונה יתאר את המטרייה ויקבל אותה בחזרה. פנות: רחוב בית הכנסת 4, צפת.

אבד שעון כיס זהב עם שרשרת, בדרך בין חיפה לעכו. מובטחת תגמול הולם למוצאו. פנות: מלון ויקטוריה, חיפה.

נמצאה ארנקית עור שחורה עם כרטיסי אשראי ומפתחות, ליד תחנת הרכבת בבאר שבע. הפונה יתאר את תכולת הארנקית ויקבל אותה בחזרה. פנות: משרד התחנה.

נמצאה מטרייה שחורה ליד בית הכנסת הגדול בצפת, ביום ראשון האחרון. הפונה יתאר את המטרייה ויקבל אותה בחזרה. פנות: רחוב בית הכנסת 4, צפת.

שירותים

מנקים חלונות ודלתות, מחליפים זכוכיות שבורות, מתקנים תריסים. עבודה מהירה ומקצועית. פנות: רחוב הנמל 12, יפו, טל' 3-0921.

מתקן מכונות כתיבה ומחשבים, מוכר חלקי חילוף ומדפיס כרטיסי ביקור. פנות: רחוב הרצל 14, תל אביב, טל' 3-1247.

מתקן מכונות כתיבה ומחשבים, מוכר חלקי חילוף ומדפיס כרטיסי ביקור. פנות: רחוב הרצל 14, תל אביב, טל' 3-1247.

מנקים חלונות ודלתות, מחליפים זכוכיות שבורות, מתקנים תריסים. עבודה מהירה ומקצועית. פנות: רחוב הנמל 12, יפו, טל' 3-0921.

מתקן מכונות כתיבה ומחשבים, מוכר חלקי חילוף ומדפיס כרטיסי ביקור. פנות: רחוב הרצל 14, תל אביב, טל' 3-1247.

מנקים חלונות ודלתות, מחליפים זכוכיות שבורות, מתקנים תריסים. עבודה מהירה ומקצועית. פנות: רחוב הנמל 12, יפו, טל' 3-0921.

שונות

הודעה בזה ניתנת לכל מי שיש לו תביעה כלשהי נגד עזבון המנוח יוסף אברמוביץ ז"ל, שנפטר ביום ט' בתשרי תרפ"ה, כי עליו להגיש את תביעתו לידי עורך הדין ש. גולדברג, רחוב הרצל 14, תל אביב, תוך 30 יום מיום פרסום הודעה זו. לאחר מועד זה לא תובטח כל תביעה.

מכירת מלאי בגדים ואריגים מחנות שנסגרת, בהנחה של 30 עד 50 אחוז. הכניסה מרחוב הנמל 7, יפו. פתוח בימים א'–ה' 9 עד 6, ביום ו' 9 עד 2.

נמצאה ארנקית עור שחורה עם כרטיסי אשראי ומפתחות, ליד תחנת הרכבת בבאר שבע. הפונה יתאר את תכולת הארנקית ויקבל אותה בחזרה. פנות: משרד התחנה.

נמצאה מטרייה שחורה ליד בית הכנסת הגדול בצפת, ביום ראשון האחרון. הפונה יתאר את המטרייה ויקבל אותה בחזרה. פנות: רחוב בית הכנסת 4, צפת.

אבד שעון כיס זהב עם שרשרת, בדרך בין חיפה לעכו. מובטחת תגמול הולם למוצאו. פנות: מלון ויקטוריה, חיפה

Cowan's Maple Buds

Little Miss MAIDEN CANADA

336

ברוכים הבאים לכל הקונים!

אנו מוכרים בזול ביותר!

מחירים נמוכים ביותר!

מבחר גדול ביותר!

שירות מעולה!

אנו מבטיחים לכם שביעות רצון מלאה!

אנו מוכרים בזול ביותר!